

Het nut van inventarisaties

Een belangrijke activiteit van de natuurbeschermingscommissie is altijd geweest het verstrekken van natuurwetenschappelijke gegevens. Wanneer een gebied met natuurwaarde op een of andere manier wordt bedreigd, kan met door de KNNV verzamelde gegevens van de planten- en dierenwereld soms de ondergang of verdere achteruitgang worden voorkomen.

De natuurbeschermingscommissie kan zo'n bedreiging zelf constateren en tot actie overgaan door bij voorbeeld te bevorderen dat een rapport over het gebied wordt samengesteld. In het verleden zijn zo onder meer de beschrijvingen van de natuurgebieden in de agglomeratie Eindhoven en de rapporten over het Nuenense Broek en het Beatrixkanaal ontstaan. Diverse leden van onze afdeling hebben daaraan meegewerkt, waarbij ze hun door de jaren verzamelde inventarisatieaantekeningen gebruikten en/of een nieuwe inventarisatie uitvoerden. Ook kan op verzoek van bijvoorbeeld een gemeente een inventarisatierapport worden opgesteld, zoals indertijd de rapporten „Loon en Elshouters” en „Waalre”.

Het komt ook nogal eens voor dat een instantie (bijvoorbeeld een planologisch bureau) aan de KNNV inventarisatiegegevens vraagt. Die worden dan door de instantie in de verslaggeving verwerkt. Dit deed het bureau OD 205 met het rapport over de Dommel van Eindhoven tot Son.

Vaak moeten de gegevens op korte termijn verstrekt worden. Er is geen tijd voor een inventarisatie door de

seizoenen heen (noodzakelijk voor een goed inzicht) en er is soms zelfs weinig tijd om de door de jaren verzamelde excursieaantekeningen overzichtelijk samen te vatten.

Het is daarom bijzonder prettig dat de leden van de Floristische Werkgroep van de KNNV afd. Eindhoven zo vlot zijn met het naar buiten brengen van hun waarnemingen. Zij inventariseren (floristisch) een bepaald gebied en brengen daarvan een verslag uit zodra de inventarisatie voltooid is. Zo zijn de gegevens onmiddellijk voor allerlei doeleinden beschikbaar. Zij publiceerden onder meer een floristische inventarisatie van de Grote Heide, de Dommel van de Hogt tot de TH en de Dommel van de TH tot Breugel. Het laatste in samenwerking met de plantenwerkgroep Breugel.

Dit laatste verslag was nog maar nauwelijks verschenen of het bewees al goede diensten voor het natuurbehoud. Toen in 1984 de Stichting Het Noordbrabants Landschap opnieuw in Nuenen de kans kreeg om natuurgebieden aan te kopen (o.m. een deel van het Nuenense Broek en terreinen in de Rietmussen en de Breugelse Beemden) stuitte dit deels op moeilijkheden bij de financiering. Rijk en Provincie hebben de aankoopcriteria namelijk aanzienlijk vernauwd en er is minder geld beschikbaar. Zowel bij Het Noordbrabantse Landschap als bij de Provincie hebben we met het rapport „De Dommel van de TH tot Breugel” en met andere gegevens die voorhanden waren het belang van de aankopen in het stroomdalgebied van de Dommel kunnen bepleiten. Voor het toe-

komstig beheer van de aangekochte terreinen zijn de inventarisaties trouwens ook bijzonder nuttig.

In 1984 leverde onze afdeling ook gegevens voor een onderzoek dat in opdracht van Rijkswaterstaat wordt ingesteld. Rijkswaterstaat maakt namelijk plannen om de Zuid-Willemsvaart te verbreden. Dit zal ook peilverlaging van de kanalen tot gevolg hebben met mogelijk een droger worden van de naaste omgeving. Rijkswaterstaat ziet in dat er ook natuurbelangen op het spel staan en heeft opdracht gegeven voor een zeer gedegen onderzoek naar de gevolgen van deze grote ingrepen en naar mogelijkheden om de schade te beperken. De KNNV kon belangrijke informatie verschaffen, zowel op het gebied van hogere planten als van mossen en paddestoelen, die langs het Wilhelminakanaal en in de naaste omgeving gevonden werden. Het werd daarmee aannemelijk gemaakt (bewijzen is moeilijk, dat zou pas achteraf kunnen) dat peilverlaging heel ongunstig zou zijn voor de flora. Dit bleek invloed te hebben op de besluitvorming, die mede hierdoor nog niet is afgerond.

Misschien dat bovenstaand verslag voor mensen die regelmatig in het veld komen een stimulans is om hun waarnemingen op te tekenen en liefst ook nog om de aantekeningen in een bruikbare vorm naar buiten te brengen. Je kunt niet weten hoe het nog eens van pas komt.

Marian van Wieringen

(Uit De Venkraai, blad van de KNNV-afdeling Eindhoven)

Ga eens op onderzoek uit!

Eigen onderzoek maakt natuurstudie veel leuker. Maar hoe moet men dit aanpakken? De volgende cursussen vormen een handreiking voor het zelfstandig verrichten van veldonderzoek

Beter vogelonderzoek: planmatige opzet en uitvoering.

Statistiek voor vogelaars: bewerking van gegevens.

Vraag de brochure aan bij Studio Vogelvreugd, Torenlaan 36, Voorhout.